

Виходить з 1962 р. №1-2 (1363-1364) Січень-лютий 2010 рік

ВЧИСЯ ЗМОЛОДУ, ПІД СТАРІСТЬ НЕ ЗНАТИМЕШ ГОЛОДУ

Правила прийому в ВНЗ 2010

ВУЗ ЗМОЖЕ САМОСТІЙНО ВСТАНОВЛЮВАТИ КВОТИ ДЛЯ ПІЛЬГОВИКІВ

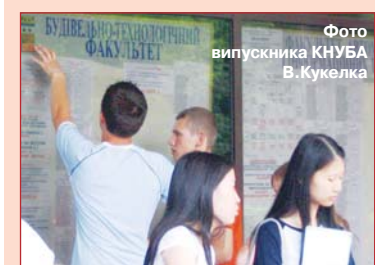

Фото випускника КНУБА В.Кукелка

Міністерство освіти і науки України на своєму офіційному сайті оприлюднило зміни до Умов прийому до вищих навчальних закладів України. Випускниця КНУБА, студкор газети Наталка Баран ознайомила нас з новими правилами прийому у навчальні заклади, побувала на конференції МОН України, яку провів для журналістів і прокоментувала начальника відділу моніторингу вищої освіти МОН Микола Фоменко й зробила короткий коментар для читачів.

Нагадаємо цифри: у 2009 році до вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації, що підпорядковані Міносвіти, надійшли 4,5% пільговиків, тобто 12 тис. 192 людини. Всього в університети, підпорядковані Міносвіти (а це 444 вузи), поступили 269,2 тис. чоловік.

До початку вступної кампанії залишилося не так багато часу, а більшість українських вузів тільки нещодавно оприлюднили правила прийому на 2010 рік, – розпочав зустріч М.Фоменко. Насамперед, пропонує заслухати про зміни в умовах прийому 2010.

• 2010 року вузи самі визначатимуть кількість місць для вступників, які вступають поза конкурсом.

• Згідно нових умов, кількість вступників-абітурієнтів поза конкурсом визначатиме приймальна комісія вузу при узгодженні з Міносвіти. Ця квота не повинна бути менше 25% обсягу держзамовлення з кожного напрямку, спеціальності.

• Випускники-відмінники цього року зможуть вступати до університетів за пільгами. Тепер зараховуватимуть до ВНЗ, в першу чергу, абітурієнтів-випускників основної школи, які мають свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою. У коментарі на запитання журналістів Микола Фоменко розповів.

Цього року багато вузів, а саме: КНУ ім. Шевченка, медичний університет ім. Богомольця у нових правилах прописали, що для пільгових категорій вступників вони вводять квоти місць. Крім того, ці вузи, а також Київський національний економічний університет, Києво-Могилянська академія, Львівський національний університет ім. Франка (останні квоти не встановлювали) прописали, що право на позаконкурсний вступ отримують лише ті пільговики, які надають оригінали документів, тобто стати студентом за пільгами можна буде лише в одному вузі, з однієї спеціальності.

Це правило поширюється на всі 29 категорій абітурієнтів, які мають право на пільговий вступ (інваліди, сироти, чорнобильці тощо), а також призерів всеукраїнських олімпіад. Дана норма – нововведення цього року: у минулому пільговики могли бути зарахованими одночасно в кілька вузів, а вже потім вибирали, де саме вчитимуться.

"Це допоможе уникнути минулорічної ситуації, – підкреслив М.Фоменко, – коли пільговики зайняли ліву частку місць на найбільш престижних факультетах кращих вузів країни. Для того, щоб не було великого напливу пільговиків у кращі ВНЗ, ще прийнята й така норма: документи на позаконкурсний вступ спрацюють лише в одному випадку – в тому вузі, куди подані оригінали. Крім того, незабаром вузи отримають єдиний перелік документів, які повинні подавати пільговики. До сьогодні його не існувало, що ускладню-

вало виявлення підроблених довідок".

ЛІМІТ НА СПЕЦІАЛЬНОСТІ

КНУ ім. Шевченка в нових правилах прийому прописав, що абітурієнт може подавати документи не більше, ніж на 5 спеціальностей. Києво-Могилянська академія та КПІ обмежили вибір вступників 3-ма спеціальностями. А вже минулого року, продовжив представник МОН, деякі примудрилися подавати документи на десятки спеціальностей відразу, що штучно роздувало конкурси і вносило плутанину в роботу приймальних комісій. Але про дискримінацію абітурієнтів тут не йдеться: вони як і раніше можуть вступати в необмежену кількість вузів.

ДЕКІЛЬКА ПРОФІЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

"Багато вузів, зокрема КНУ ім. Шевченка, Національний аграрний університет, Києво-Могилянська академія, КПІ, Херсонський національний університет підвищили прохідний бал з профільних предметів до 140–175 балів. Крім того, Могилянська встановила за деякими спеціальностями по 2 профільних предмета (тобто тут по 2-м предметам зможуть підняти прохідний бал).

Встановлювати прохідні бали сертифікатів незалежного тестування вище обумовлених правилами прийому 124 великим вузам дозволили ще в минулому році. Але тоді цим скористалося всього 6 вузів – найпрестижніші національні університети, решта побоюлися відлякати вступників. У нових правилах підвищені прохідні бали передбачив понад десяток вузів. Законно і введення 2-х профільних предметів: це право навчальним закладам зумовлюють правила прийому на 2010 р."

У ТЕРМІНАХ – БЕЗ САМОДІЯЛЬНОСТІ

– Минулого року деякі ВНЗ дозволяли собі встановити власні терміни проведення вступної кампанії. Зокрема, в КНУ ім. Шевченка, прийом документів розпочався з 29 червня і закінчився 18 липня, а конкурс сертифікатів проходив з 20 по 25 липня. Для порівняння: в інших вузах прийом документів тривав до 29 липня, а конкурсний відбір починався з 30 липня. Цей крок дозволив КНУ раніше за всіх провести конкурс сертифікатів і відібрати найкращих абітурієнтів, так би мовити, знати вершки?

– Цього року МОН вирішило вирівняти умови для всіх без винятку вузів, так що вступна кампанія пройде у чітко обумовлені в національних правилах прийому терміни – документи можна буде здати з 15 по 31 липня. Сформувати списки першоранжирів всі без винятку навчальні заклади повинні будуть до 10 серпня.

Наталка Баран, студкор

Плюси і мінуси

НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ ПРО ЗАКОРДОННЕ НАВЧАННЯ

Студентський кореспондент вашої "А+Б" Тарас Тараненко, студент КНУБА, запропонував газеті власне вивчення теми: навчання українців за кордоном. На це хлопця підштовхнуло те, що заможні батьки його приятелів вважають за краще інвестувати гроші на навчання молодших дітей у престижні європейські або американські школи. Він зібрав багато цікавої інформації у пресі, поспілкувався з студентами, знайомими, які вчаться чи працюють за межами України, навіть потрапив у Міністерство освіти і науки України та агентства, які займаються освітою українців за кордоном, щоб отримати там цифри, необхідні йому для статті. Слово Тарасу:

З чого почати? Коли дізнався, що 14-річну сестру приятеля Максима батьки збираються відправити вчитися в приватну школу Англії, я зацікавився чи це насправді так добре. Насамперед, вирішив знайти плюси і мінуси цього, довідатися, скільки коштує таке навчання й чи є в Україні близька альтернатива йому. Щоб навчатися в одній із закордонних шкіл:

ПЛАТА ЗА РІК НАВЧАННЯ У \$

	Англії:	20000 – 55000\$
	США:	16000 – 75000\$;
	Канади:	16000 – 75000\$;
	Німеччини:	20000 – 40000\$;
	Австрії:	20000 – 40000\$;
	Швейцарії:	45000 – 100000\$.

(Джерело: агентство DEC "Освіта за кордоном" – від ред.).

За кордоном популярні не лише рейтинги вузів, але й рейтинги шкіл, які складаються кожний рік на основі випускних екзаменів. Тепер ще цікавинка. Якщо батьки дитини можуть заплатити за навчання до 20 тис. дол., тоді це так званий **економваріант**. На такі гроші можна розраховувати на невелику школу на 200–250 учнів; у кімнатах тут живуть по 10–15 школярів; знаходяться вони далеко від Лондона, ближче до Шотландії; в школах відносно скромна інфраструктура (лише один тенісний корт), але басейн є завжди. Якщо є можливість платити більше (40 тис. дол.), **то й варіант буде середній**, тобто школа на 300–1000 учнів; умови проживання залежать від політики школи від спартанських (велика кімната розбита на маленькі бокси по 2 чол.) до звичайних (з кімнатами по 2 чол.), але зручності є скрізь на поверсі. Щодо інфраструктури, то великий спортзал, 5 тенісних кортів, декілька полів для футболу, хокею, тенісу і ін. Тих учнів, які можуть заплатити за навчання понад 50 тис. дол., навчатиме більш сильний викладацький склад, обладнання сучасне: нові комп'ютери, інфрачервоні дошки, кімнати комфортніші з мікрохвильовими пічками, телевізорами, для "іноземців" готують супи, чого нема в інших школах. Добре розвинута інфраструктура: 7–10 полів для різних ігор. Є елітна стайня, куди можна привезти й поставити свого коня. Можна привезти любимого пса й розмістити у спеціальному готелі при школі (за окрему плату). Таким чином з цінами я визначився.

ТРАДИЦІОНА БРИТАНСЬКА ШКОЛА – СПРАВЖНЯ АРМІЯ

Це – школа-інтернат, її ще називають "справжня армія" за армійську муштру. Як згадувала **Олена Маркович**, яка

тепер працює в Британії, у 2000 році батько запропонував їй навчання в англійській школі. Вона зразу ж погодилася – дуже хотілося самостійного життя. "Мене одразу взяли на A-Level. (В англійській школі це обов'язкова 2-річна програма середньої школи, після якої можна залишити школу й піти працювати або ж продовжити навчання в коледжі чи університеті за кордоном – від ред.) Так сталося через те, що я мала непоганий рівень англійської мови.

Кімнати в школі маленькі, як келії, душ на 10 кімнат та носіння обов'язкової форми – чорний костюм і краватку, які знімати дозволялося лише ввечері. Кожного ранку підйом по гучному дзвінку: півгодини на збори, з огляду на велику чергу в душ. Потім перегук, на їжу дається 20 хвилин і знову переключка. Двічі на тиждень ми відвідували церкву і один раз на тиждень – лінійка. У будні дні, попросивши дозвіл у куратора можна було вийти в місто, але обов'язково куратор видавав нам відривний талон, де був проставлений час повернення. За найменше запізнення – карали. За провинку, якщо, наприклад, застануть за випивкою, – суворе покарання: видається картка "штрафника", наприклад, на тиждень. Але протягом дня кожен годину (!) потрібно було шукати якогось викладача, щоб у ній розписувався. Покарані зобов'язані були ходити у формі і ввечері. Могли також примусити вимити підлогу або вікна. Бувало, що за великий прокол у дисципліні на 2 тижні виганяли з території школи і навіть могли вислати додому. Але через це вже можна поставити великий хрест на вступ у престижний вуз – про випадок напишуть у рекомендації". До речі, на моє запитання чи є в британських школах наркотики, була відповідь: вони є всюди, причому розповсюджують їх місцеві, які живуть вдома. За це також міцно карають – отже, треба мати голову на плечах.

"Багатьом нашим хлопцям важко було звикнути до їх жорстких правил, де є тільки чорне та біле, де ніхто тебе не жаліє і не вникає в "обставини". Такі не витримували і батькам доводилося забирати їх через кілька місяців. Але у мене вийшло: я звикла до спартанських умов і не зламалася".

ЛІКУЮТЬ ЛИШЕ ПРИ ГОСТРОМУ ЗАХВОРЮВАННІ...

Сергій Петруньок, який повернувся після закінчення освіти в Україну, додав, що батьки, які чекають для своїх чад комфортних умов проживання, які відповідають високій оплаті, часто чекає розчарування: у кімнаті на 15 осіб у кожного лише ліжко та тумбочка, душ в коридорі один на всіх. Це викликає багато скарг. При нездужанні і температурі 37,2°C від занять не звільняють.

Всерйоз лікуванням займаються, якщо захворювання візьме гострий характер. При цьому учень не може самостійно придбати медикаменти в аптеці.

ЧИ ТРЕБА ВІДРЯДУВАТИ ДИТИНУ ЗА КОРДОН?

З цим питанням я звернувся до освітнього агентства DEC, яке займається освітою українців за кордоном. Мені розповіли, що є близька альтернатива такому навчанню і в Києві. У столиці працює декілька шкіл, створених образом і подобою зарубіжних. Вони видають міжнародні сертифікати, з якими можна вступати до закордонного вузу, і платити там треба не так багато, і їздити не треба так далеко. Це Kiev International school (\$14 тис.), Британська міжнародна школа (\$14–17 тис.), Печерська міжнародна школа (\$21,5 тис.), Міжнародна французька школа (\$6800). Єдине, у чому є різниця, сказали мені, це повнота занурення в мовне середовище. А вже навіть, якщо викладання йде іноземною, все одно вдома і з друзями дитина спілкується рідною мовою. Ну й для зарубіжного університету власний британський сертифікат вважається вагомим, ніж аналогічний в Україні.

Тепер ще декілька "за" та "проти". Наприклад, якщо ваш син чи дочка показують хороші фізико-математичні здібності, їм краще залишитися й навчатися вдома. Тому що вважається, що у нас з фізико-математичних спеціальностей дуже сильна підготовка. Не потрібне закордонне навчання й дітям із філологічними здібностями. Якщо ж ви бачите свого спадкоємця блискучим юристом в міжнародній компанії, розраховуєте, що він розвине і примножить сімейний бізнес, фінанси або хочете йому дати європейську освіту в галузі економіки, мистецтва чи дизайну, мас-медіа та дизайну одягу, тоді варто орієнтуватися на престижний іноземний ВНЗ. Про все це розповів мені консультант з міжнародних освітніх програм агентства DOMAR TRAVEL Education. Британія котирується за рівнем освіти в сфері бізнесу і фінансів, економіки та юриспруденції, а також у напрямках мас-медіа та дизайну одягу. У Німеччині, Швеції, США, Канаді і Голландії краще вчитися технічним та IT-спеціальностям, у Франції – медицині та дизайну одягу / інтер'єру. В Італію їдуть ті, хто бажає вивчати мистецтва або стати менеджером в сфері мистецтва, а до Швейцарії – за тонкощами готельного та ресторанного бізнесу.

Тарас Тараненко, студент КНУБА, студкор газети

Сторінка архітектора

ВИСОТНЕ БУДІВНИЦТВО: ІСТОРІЯ, СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

Підвищення поверховості житлових та громадських споруд має понад столітню історію. У містах економічно розвинутих країн хмарочоси стали своєрідною візитною картою, ознакою архітектурно-містобудівного лідерства, підтвердженням її значних соціально-економічних та інженерно-технічних можливостей. Не випадково, що найбільше поширені хмарочоси у США й у країнах Азії, які піднімають свій економічний потенціал і прагнуть утвердитися в діловому світі. Пропонуємо читачам А+Б цікавий матеріал про історію і перспективи такого будівництва. Слово доктору архітектури, професору, завідувачу кафедри теорії архітектури Л.М.Ковальському.

Характерною рисою сучасної архітектурно-містобудівної діяльності в Україні є формування висотних багатофункціональних житлово-громадських комплексів на основі ефективних будівельних технологій і нових функціональних процесів. У Києві та інших адміністративних центрах масово споруджуються будинки в 20–25 поверхів, проєктуються й частково реалізуються житлово-громадські комплекси висотою більше 30 поверхів. Україна поступово інтегрується у світову тенденцію будівництва складних висотних об'ємно-просторових та інженерно-технічних структур.

Старт висотному будівництву дала Америка наприкінці XIX ст. в умовах динамічного розвитку промисловості та містобудівної галузі. Активізації його сприяли такі чинники: створення інженером Е.Г. Отісом нового надійного ліфта та розробка інженером Ульямом Дженні у 1884 р. просторової конструкції зі сталевих рам. Однак головну роль відіграли економічні аспекти, велика вартість землі. Впровадження в Америці ще на початку XX ст. податку з прибутку від використання земельної ділянки спонукало значне підвищення всієї міської забудови.

Відомий західний фахівець в галузі історії розвитку архітектури Зігфрід Гідіон у книзі "Простір, час, архітектура" стверджує: "Першою будівлею нового типу відносно як висоти, так і конструкції був будинок страхового товариства, побудований У.Дженні в 1884–1885 рр.". Будинок мав лише 10 поверхів, однак це була перша будівля з характерними рисами висотних споруд: відповідна конструктивна система, що забезпечує стійкість, ліфти, засоби пожежної безпеки тощо (у 1929 р. історична висотна пам'ятка була знесена). Через два роки в Чикаго існували вже десятки 12–16 поверхових споруд. Російський теоретик архітектури В.Л. Глазичев у своєму енциклопедичному виданні "Архітектура" відмічає: "до 1880 р. силует Чикаго і Нью-Йорка урізноманітнювали лише шпиль церкви та елеватора. Але вже будівельний словник 1891-го вперше включив слово "хмарочос".

МАСОВЕ ЯВИЩЕ АМЕРИКИ

На початку XX ст. будівництво офісних споруд у 30–40 поверхів стало майже масовим явищем Америки, що суттєво вплинуло на об'ємно-просторову структуру, композиційну виразність та функціональні якості міського середовища. Але 1916 року на законодавчому рівні прийняли певні обмеження в поверховості будівель. Висота споруди не могла більше, ніж у 2 рази перевищувати ширину прилеглої вулиці та ін.

Одним з перших дійсно висотних хмарочосів (висота 343 м) вважається будинок автомобільного концерну Крейслер, збудований 1930 року. У наступному році висоту його перевершив відомий Емпайр Стейт Білдінг (449 м), який багато років залишався лідером висотної забудови і нині входить до десятка найбільш відомих символів висотного будівництва (482 м).

Етапним періодом у формуванні архітектури хмарочосів вважається будівництво в Нью-Йорку Рокфеллер-центру. Це один з перших у світі комплексів висотних споруд, об'єднаних спільним функціональним призначенням та єдиним архітектурно-композиційним задумом. Центральний будинок (259 м) завершений у 1940 р., оточений 14 будинками різної висоти.

На даний час накопичено значний досвід висотного будівництва. Одним з перших дослідників та ідеологів його вважається Луїс Генрі Саллівен

(1856–1924). Він сформулював теорію так званого триступінчатого членування будинку за висотою. Перша частина – це нижні два поверхи з великими віконними отворами, розраховані для магазинів, банків, комерційних структур, яким необхідні просторі приміщення, зручні входи та виходи. Друга основна середня частина будинку – це типові одноманітні поверхи офісних, готельних або житлових приміщень. Завершує будинок технічний поверх з відносно невеликою кількістю світлових отворів. До речі, структура висотного будинку, відмічена Л. Саллівеном понад 100 років тому, залишається характерною й на сучасному етапі висотного будівництва.

Вагомий внесок в архітектуру висотних споруд зробив Франк Ллойд Райт (1869–1959), який задовго до сучасних темпів підвищення висоти будинків запропонував концепцію хмарочоса висотою понад 1 км. У протиположності, "тиранії хмарочосів", надмір-

ідео будинку зі скляною поверхнею. Лаконічні підходи до їх архітектури, декларовані зодчим, мали великий вплив на композиційні рішення хмарочосів у 50–60-ті роки минулого століття.

Філософію американських хмарочосів влучно визначив відомий архітектор Філіп Джонсон (1906–2005). Він зазначав, що американська манія величності є основною причиною зростання "школи хмарочосів". Те, що американці будують будинки висотою тисячі фунтів так само легко, як інші цивілізації будували будинки висотою сотні фунтів, є джерелом національної гордості. Думка відомого зодчого дає переконливе пояснення, чому в наші часи потужні країни, що піднімають свій економічний потенціал (Японія, Китай, ОАЕ та ін.), активно споруджують висотні містобудівні комплекси.

ВИСОТНІ КОМПЛЕКСИ СЬОГОДНІ

Наприкінці XX ст. збагатилась творча палітра хмарочосів, підвищилися їх фун-

"Всесвітнього торгового центру", зруйнованих в результаті теракту 11 вересня 2001 р.. На площі в 6,5 га було зведено комплекс з 7-ми будинків, над якими височіли дві квадратні в плані башти висотою понад 400 м. кожна. Строгі лаконічні твори архітекторів Мінору Ямасакі та Емері Рота назавжди залишаться висотними символами епохи.

Трагічні наслідки теракту спонукали переглянути підходи до висотного будівництва. Наступив новий етап в історії будівництва хмарочосів не лише в Америці, а й у всьому світі. Якщо раніше прогрес в висотному будівництві обумовлювали переважно комерційні та престижні цілі, то тепер на передньому плані – нові інноваційні принципи спорудження хмарочосів. Перш за все ставка на передові інженерні та будівельні технології, які забезпечують міцність, стійкість і пожежну безпеку будівель. На першому плані – екологічна безпека життєдіяльності в надвисоких спорудах.

знаменитим і офісний висотний 40-поверховий будинок Н. Фостера у формі "Огірка", збудований 2003 року в Лондоні. В ньому запропоновані цікаві інженерно-технічні та архітектурно-планувальні рішення, які забезпечують екологічний комфорт внутрішнього середовища.

Розвинені європейські країни будують багатопверхові споруди, але не змагаються за поверхи, особливо в сфері житлового будівництва. Попри значну щільність забудови і високу вартість землі, комфортним вважається житло до 9-ти поверхів. В останні роки в країнах Заходу з'явилися окремі, помірковані за висотою й своєрідні в архітектурному відношенні висотні житлові споруди. У шведському місті Мальме за проєктом архітектора Сантьяго Калатрави споруджено 54-поверховий житловий будинок (190 м) з поворотними секціями. Споруда розділена на 9 рівнів секцій, які в плані розміщені під певним кутом. Таким чином створюється враження, що будинок ніби повертається від першого поверху до останнього навколо вісі на 90°. Висотний комплекс вдало розміщено між історичним центром Мальме та набережною, що, безумовно, зручно для мешканців. На Міжнародному інвестиційному салоні MI-PIM-2005 будинок визнано як кращий житловий комплекс. У пресі також вважають його одним з найбільш чаруючих архітектурних об'єктів останнього часу.

В останні роки ініціатива в висотному будівництві поступово переходить до Китаю, Сінгапуру, ОАЕ, Австралії та інших країн Сходу, які активно розвиваються, намагаючись утвердитися в світовому економічному змаганні й акцентувати свій високий містобудівний потенціал. Вісім із десяти найвищих будинків, споруджених в останні 15–20 років, знаходяться в країнах Азії.

Китай, включаючи Гонконг, за темпами висотного будівництва на другому місці після США. Тут збудовано понад 20 самих високих споруд світу. Хмарочос Таїреї 101 – один з найвищих будинків світу (101 поверх, 509 м разом з 60-ти метровим шпилем), споруджений в столиці Тайваню 2004 р. Лідиром й Шанхай, який за темпами будівництва набагато випереджає провідні міста більш розвинених країн. Тут споруджено будівлю всесвітнього торгового центру (492 м), офісно-готельну башту (421 м) та значну кількість висотних об'єктів. Висотні споруди азійських країн враховують сейсмічність території, обладнані сучасним інженерним устаткуванням, швидкісними ліфтами. Наприклад, в хмарочосі "Taïreï 101" з 5-го на 89-й поверхи можна піднятися приблизно за 40 секунд.

Відзначаються і Об'єднані Арабські Емірати, де вже функціонує та будеться низка своєрідних висотних готелів в Дубаї. Широкий резонанс отримав силуетний 126-поверховий готельний будинок у формі паруса, розміщений на спеціально створеному штучному острові поблизу морського узбережжя. В ОАЕ споруджуються так звані "Башта Дубай" в 160 поверхів, яка за прогнозами стане одним з найбільших хмарочосів у сучасному світі (близько 1000 м). У Австралії в Мельбурні завершено будівництво 300-метрової башти, яка вважається однією з найбільших житлових споруд у світі. Окрім 556 квартир у хмарочосі передбачені спортивний комплекс, мережа ресторанів, магазинів, кінотеатрів, виставкових залів.

Активно розвивається висотне будівництво в Росії, особливо в Москві, де вартість землі, як вважають економісти, навіть вища від Парижу, Лондону і близька до Нью-Йорку. Москва давно

Бурж Дубай – найвища будівля в світі.
Дубай, ОАЕ. 160 пов. 828 м.

Всесвітній фінансовий центр в Шанхаї – найвища будівля в Китаї – 492 метра. 101 поверх. 2008 р

Житлово-громадський комп. на вул. Старигородській у Києві

"Москва-Сіті" комплекс. Вежа "Федерация". 354 м

ній гіперконцентрації їх у великих містах. Він запроєктував надвисокий будинок, який доцільно розміщувати в гармонії з природою в невеликих поселеннях.

Свою концепцію образу хмарочоса висловив відомий архітектор швейцарського походження Ле Корбюзьє (1887–1965) у проєктах будинку ООН у Нью-Йорку, висотного будинку зі своєрідними сонцезахисними вітражами для Алжиру, групи 60-ти поверхових будинків (План ВУАЗЕН) для перебудови центру Парижу та ін.

Видатний зодчий Людвіг Міс ван дер Рое (1886–1969) прагнув простими засобами за рахунок витончених пропорцій, чітких ліній отримати максимальний естетичний ефект. "Вони повинні бути простими... але не примітивно простими, а благородними, навіть монументальними", характеризував Міс ван дер Рое своє бачення архітектури будинків, у т.ч. висотних. Він запропонував компактну структуру хмарочосів, в яких реалізував давню

кціональні якості, стали використовуватись високоякісні матеріали і виробі, електроніка зробила хмарочоси більш якісними та надійними в експлуатації. Переважна частина хмарочосів має офісне ділове призначення. Висотні житлові будинки складають близько 20%. Серед них виділяються 60-поверхові вежі (179 м) "Марина Сіті" у Чикаго (1964 р.), в яких у нижніх двадцяти поверхах розташовані паркінги. У Чикаго 1968 року споруджено найвищий на той час 197-метровий житловий будинок під назвою "Лейк-Пойнт Тауер". Ця прозора башта в стилі Міс ван дер Рое розміщена на березі озера. Для комфортності мешканців в цокольному частині передбачені магазини, ресторани та заклади культурно-побутового обслуговування. На території влаштовані басейн, тенісні корти, поле для гольфу, спортивні майданчики.

В історії розвитку висотного будівництва є й трагічний результат. Це спорудження відомих веж-близнюків

Змінюється й архітектурно-композиційна роль висотних акцентів. Перевага віддається не окремим надвисоким баштам, а силуетним висотним комплексам, які впливають на панораму всього міста, підкреслюють чи виявляють рельєф території й інші містобудівні і природні особливості.

Серед висотних об'єктів останнього періоду особливий резонанс отримали споруди відомого архітектора, британця сера Нормана Фостера, які відрізняються нестандартними підходами до архітектурно-планувальних рішень, інженерного забезпечення та принципами створення комфортних умов життєдіяльності. Так, висотний будинок "Commerzbank" у Франкфурті на Майні вражає не висотою (лише 300 м разом з антеною, займає 24 місце за висотою у світі). Він принципово відрізняється тим, що в ньому максимально використано природні: освітлення та вентиляція більшості приміщень. Став

ВИСОТНЕ БУДІВНИЦТВО: ІСТОРІЯ, СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

вступила в своєрідне хмарочосне змагання з іншими країнами. На початку ХХ ст. були розроблені футуристичні пропозиції типу вежі Татліна (300-метрова спіралеподібна структура із сталі та скла) і нереалізований проект "Дворца Советов" висотою 419 м. У післявоєнні роки Москва значно змінила свій силует за рахунок спорудження семи так званих "сталінських висоток", найвища з яких – університет ім. Ломоносова – досягла 230 м. "У місті необхідні осмислені доміанти", відмічав відомий російський теоретик архітектури М.Г. Бархін.

У Москві реалізується масштабна програма будівництва висотних споруд, більшість з яких формуються на околиці міста. Найближче до історичного ядра – 4 км від Кремля – на Краснопресненській набережній створюється Міжнародний Діловий Центр "Москва-Сіті", де будуються декілька висотних акцентів, самий високий з яких "Башта "Федерация". Об'єкти планують здати в експлуатацію у 2010 році.

Активне висотне будівництво в Росії значною мірою спонукало підвищення поверховості міської забудови в Україні. В даний час майже масово в великих містах використовуються будинки 16–25 поверхів. У Києві, Дніпропетровську й ін. містах споруджуються та проєктуються й більш високі будинки. В Україні було прийнято рішення розглядати житлові та громадські будинки вище 25 поверхів, проєктування яких не регламентувалось нормативними документами, як об'єкти експериментального будівництва.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИСОТНЕ БУДІВНИЦТВО В УКРАЇНІ

Провідними науково-дослідними інститутами України КиївЗНДІЕП, НДІБВ, НДІБК, УкрНДІПБ та інститутом гігієни і медичної екології було підготовлено "Комплексну програму експериментального будівництва житлових будинків вище 25 поверхів", якою передбачено проведення близько 30-ти досліджень і експериментальних випробувань стосовно архітектурно-планувальних, конструктивних та інженерних рішень, протипожежних заходів, забезпечення санітарно-гігієнічного комфорту висотних споруд. Одним з ініціаторів реалізації висотного будівництва виступила ЖК "Київ-міськбуд", розпочавши будівництво 4-х висотних житлових будинків у Лівобережній частині міста з науковим супроводом. Більшість наукових досліджень та натурних спостережень виконані при будівництві зазначених об'єктів. Три висотні житлові будинки вже завершені й успішно експлуатуються. Вони стали архітектурно-композиційними доміантами житлового масиву "Осокорки-Північні". У 2009–10 роках завершується спорудження четвертого будинку.

Цікавий житлово-громадський комплекс з 3-ма висотними житловими баштами формується на перетині проспекту Тичини і Дніпровської набережної. Завершено будівництво і декілька років

сотні комплекси сконцентрувати на межі міста на основних в'їзних магістралях і сформувати внутрішню візуальну кільце, розмістивши висотні акценти навколо центру міста, переважно на перетині основних транспортних магістралей та зупинок метрополітену. Подібні схеми розробляються й для інших адміністративних і промислових центрів.

Таким чином в Україні в умовах незалежності вперше проводиться великомасштабний комплексний експеримент стосовно впровадження нових принципів житлово-цивільного будівництва в сучасній ущільненій міській забудові. На основі проведених наукових досліджень і натурних спостережень фахівцями НДІБВ спільно з іншими провідними науковими та проєктними організаціями України, за участю архітектурного факультету КНУБА (докт. арх. Л.М. Ковальський та канд. арх. Г.В. Кузьміна) розроблено спеціальний нормативний документ ДБН В.2.2-24: 2009 "Проєктування ви-

Вежі нафтової компанії Петронас. Куала Лумпур. Малайзія. 452 м. 1990 р

Житлові башти "Марина Сіті" Чикаго, 60 пов, 179 м., 1964 р

Висотний комплекс "Брама" у Дніпропетровську

функціонує 33-поверховий торговельно-офісний комплекс в умовах надзвичайно щільної забудови центральної частини міста на перетині вул. Мечнікова та бульвару Лесу Українки. Неподальок від названого об'єкту на Спортивній площі споруджується експериментальний висотний торговельно-офісний комплекс з 6-ти поверховим підземним паркінгом.

Один з найбільш високих житлових будинків в Україні на даний час (50 поверхів) споруджується в Дніпропетровську. До Комплексної програми експериментального будівництва включено ще низку висотних житлових та громадських будинків в Донецьку, Одесі та ін. містах.

Враховуючи значні обсяги висотного будівництва Українською академією архітектури під керівництвом президента УАА В.Г. Штолька розроблено схему розміщення в Києві висотних будинків на період до 2020 р. Пропонується ви-

сотних житлових і громадських будинків", який регламентує спорудження певної частини житлових будинків, які мають висоту до 100 м та громадських будинків до 150 м. Нині вважається, що така висота оптимальна для умов України.

Однак новий нормативний документ не закриває проблему наукового обґрунтування та супроводу висотного будівництва, адже значна частина багатоповерхових будинків і комплексів, які проєктуються та споруджуються в Україні, мають висоту понад 150 м. Для таких об'єктів експеримент продовжується.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРИ ВИСОТНИХ БУДИНКІВ І КОМПЛЕКСІВ

Попри те, що, як вважають фахівці "точка збитковості" хмарочосів, коли вони стають економічно неефективними, вже перейдена, в світі продовжують розробляти проєкти 200 і більше поверхових спо-

руд. Висотне будівництво (як відмічають окремі дослідники) має деяку аналогію з ракетобудуванням. Суперхмарочоси, ймовірно, будуть споруджуватись більше з міркувань престижу та науково-технічного прогресу, ніж практичної доцільності. У висотному будівництві буде використовуватись суперкомп'ютеризоване оснащення, яке забезпечить створення комфортного мікроклімату, енергозбереження та виконання інших вимог вибагливого ринку нерухомості. Поряд з інноваційними будівельними технологіями перевірятимуться нові архітектурні стилі, спеціальні технічні та композиційні ефекти для індивідуалізації образу хмарочосу. Безумовно, впливатиме на архітектуру висотних будинків прогрес у конструктивних системах. В останні роки в значній мірі специфічна конструктивна основа дала змогу створити своєрідний естетичний ефект висотної доміанти.

Аналіз наукових прогнозів свідчить, що проблему висотного будівництва доцільно досліджувати на основі вивчення природних аналогів. Біологічні принципи гнучкості та адаптивності можуть відкрити нові горизонти в висотному будівництві. Професор А.А. Магай (ОАО "ЦНИИЭП жилища") наприклад, вважає, що "У перспективі хмарочоси – це структури, які нескінченно розвиваються, є самодостатніми і мають здатність самовідновлюватися".

У зв'язку з важливим містобудівним значенням висоток розвивається спеціальний напрямок досліджень біоекологічної архітектури. Теоретично обґрунтовано та розроблено проєктні пропозиції стосовно будівництва висотних башт висотою понад 1 км зі складною об'ємно-просторовою та багатофункціональною структурою, адекватною окремому мікрорайону міста.

В Японії вже розроблено реальний проєкт подібної структури висотою в 1 км. за назвою "Sky City". Діаметр конусоподібної башти біля землі 400 м, а на верхньому поверсі – 160 м. Вся споруда складається по вертикалі із 14 об'ємно-просторових блоків (автономних районів міста), в яких передбачені житлові квартири та заклади обслуговування для 36 тис. мешканців. Кожен блок проєктовано у вигляді просторової "чаші", по периметру якої знаходяться житлові поверхи, а в центрі рекреаційні озеленені простори.

У зв'язку з підвищеною увагою фахівців до висотного будівництва, особливо біоекологічного напрямку, доцільно відмітити, що в Україні ще 30 років тому в КиївЗНДІЕП було створено спеціальний науковий підрозділ, який під керівництвом канд. арх. О.І. Лазарева займався вивченням проблем архітектурної біоніки, в тому числі дослідженнями стосовно будівництва висотних будівель із запозиченням структуро-формуєчих принципів живої природи.

Отже, в Україні почалось активне спорудження висотних будинків та комплексів житлово-громадського призначення. До їх проєктування залучена значна частина архітекторів і фахівців споріднених професій. Багатоповерхові будинки, особливо понад 25 поверхів, складні інженерно-технічні споруди і своєрідні архітектурні об'єкти, проєктування яких ефективно в навчальному процесі при підготовці архітекторів та інженерів будівельного профілю. Вони дають можливість студентам ознайомитись з сучасними містобудівними тенденціями у великих містах, проаналізувати вплив нових умов життєдіяльності на архітектурно-планувальні рішення висотних будівель і отримати професійні навички в процесі курсового і дипломного проєктування. На 4–5-х курсах архітектурного факультету КНУБА виконуються курсові проєкти багатоповерхових житлових будинків. В якості дипломних проєктів значна кількість студентів архітектурного напрямку виконує творчі рішення висотних будинків різного призначення та складних багатофункціональних комплексів з висотними доміантами. На рівні магістерських та аспірантських досліджень виявляються нові принципи архітектурно-планувальних і інженерно-технічних рішень сучасних хмарочосів.

Враховуючи світові тенденції підвищення міської забудови доцільно рекомендувати в подальшому більш глибоко вивчати і досліджувати історичні закономірності, сучасні тенденції та вітчизняні особливості архітектурно-містобудівних та інженерно-технічних рішень висотних споруд і виконувати відповідні прогностичні проєкти.

Л.Ковальський,
зав. кафедри теорії архітектури,
докт. арх., професор

КАЛЕНДАР ДАТ НА 2010 РІК

Свята, події, ювілейні та пам'ятні дати із вшанування видатних постатей України

14 лютого
15 лютого
08 березня
21 березня
27 березня
04 квітня
07 квітня
12 квітня
22 квітня
26 квітня

26 квітня
09 травня
09 травня
15 травня
16 травня
22 травня
01 червня
05 червня
06 червня
07 червня
28 червня
05 липня
16 липня
02 серпня
23 серпня
24 серпня
29 серпня
01 вересня
12 вересня
21 вересня
30 вересня
02 жовтня
04 жовтня
06 жовтня
14 жовтня
24 жовтня
09 листопада
17 листопада
21 листопада
22 листопада
27 листопада
01 грудня
06 грудня
14 грудня
12–19 грудня

День святого Валентина
Стрітення Господне
Міжнародний жіночий день
Всесвітній день поезії
Міжнародний день театру
Великдень. Світле Христове Воскресіння
Благовіщення Пресвятої Богородиці
Всесвітній день авіації і космонавтики
Всесвітній день Землі
День Чорнобильської трагедії
170 р. з часу виходу друком першого видання "Кобзаря" Т.Г. Шевченка у Санкт-Петербурзі
День Перемоги. Вшанування загиблих у Другій Світовій війні
День Матері
Міжнародний день родини
День Європи
Перепоховання Т.Г.Шевченка у м.Каневі
Міжнародний день захисту дітей
Всесвітній день навколишнього середовища
День журналіста
День святої Трійці
День Конституції України
День Військово-Морських Сил Збройних сил України
Прийняття Декларації про державний суверенітет України
День Повітряних Сил Збройних сил України
День Державного Прапора України
День Незалежності України
День авіації України
День знань
День українського кіно
Міжнародний День миру
День бібліотеки
Міжнародний день музики
День працівників освіти
День вчителя
День Покрови Пресвятої Богородиці; українського козацтва
День Організації Об'єднаних Націй
День української писемності та мови
Міжнародний день студентів
Всесвітній день Телебачення
День Свободи
День пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій
Річниця референдуму з проголошення незалежності
День Збройних сил України
День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
До дня Святого Миколая. Тиждень доброчинності

ВІДЗНАЧЕННЯ ПАМ'ЯТІ І ВШАНУВАННЯ ВИДАТНИХ ПОСТАТЕЙ

25 лютого
04 березня
09 березня
10 березня
19 березня
26 квітня
06 травня
06 травня
07 травня
22 травня
07 червня
8 червня
29 липня
27 серпня
04 вересня
22 вересня
29 вересня
27 жовтня
06 листопада (25.10)
01 грудня
14 грудня
27 грудня

139 років тому народилася видатна українська поетеса Леся Українка (Лариса Косач – Квітка)
195 р. від дня народження Михайла Вербицького, українського композитора, автора музики до українського державного гімну Шевченківські дні
(196 років тому народився Тарас Шевченко)
(249 років тому помер у Петербурзі Тарас Шевченко)
80 р. від дня народження Ліни Костенко, української поетеси
120 р. від дня народження Миколи Зерова, українського поета, перекладача і літературознавця
100 р. від дня смерті Бориса Грінченка, видатного письменника, автора "Словника української мови"
90 р. від дня народження Григора Тютюнника, відомого українського письменника
170 р. від дня народження Марка Кропивницького, видатного українського драматурга, режисера і актора
Перепоховання Т.Г. Шевченка у м. Каневі
80 р. від дня смерті Петра Холодного, українського художника
155 р. від дня народження Наталі Кобринської, української письменниці і громадської діячки
145 р. від дня народження Митрополита Андрія Шептицького
154 р. від дня народження І. Франка
25 р. від дня смерті Василя Стуса, українського поета, правозахисника
175 р. від дня народження Олександра Потебні, видатного мовознавця, літературознавця і фольклориста
165 р. від дня народження Івана Тобілевича (Карпенко-Карий), видатного українського драматурга
265 р. від дня народження Максима Березовського, видатного українського композитора
155 р. від дня народження Дмитра Яворницького, видатного українського історика, етнографа, археолога, дослідника історії Запорізької Січі
80 р. від дня народження Романа Федоріва, українського письменника, громадського діяча
170 р. від дня народження Михайла Старицького, українського письменника, театрального і культурного діяча
415 р. від дня народження Богдана Хмельницького, видатного українського гетьмана

Виставки

"ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ ШУКАЮ НОВИХ ФОРМ ДЛЯ ТВОРЧИХ ІДЕЙ"

Київський міський будинок вчителя – місце зустрічі людей не байдужих до творчості. Чимало літ тут відбуваються виставки художників і концертні програми, і зустрічі з цікавими людьми, можна відвідати й музей видатних діячів української культури. Організатори заходів: президент клубів "Співуча родина", "Шанувальників романсу" доктор педагогічних наук, заслужений працівник освіти України Галина Лактіонова та віце – президенти Галина та Людмила Турчак і кандидат технічних наук, заслужений працівник культури України Любов Лавриненко. 20 січня відбувся літературно – мистецький вечір, концерт, присвячений пам'яті Миколи Лисенка. Він залишив приємне відчуття не лише від музичних творів композитора, а й тому, що виконували їх зовсім юні талановиті співаки. Перед концертом за ініціативою Л.В.Лавриненко була організована виставка художників-аматорів. Однією з учасниць виставки стала завідувач аспірантури і докторантури КНУБА Тамара Олександрівна Дембіцька, яку в університеті знають як захоплену, творчу особистість. Газета А+Б задала Т.О.Дембіцькій декілька питань.

– Які ваші роботи були представлені на виставці?

– Це були мої як би сказати архівні роботи з флористики, картини з використанням корунду і природних матеріалів, акварелі і малярки маслом...

– Знаємо, що багато теплих слів було сказано відвідувачами виставки вам і всім іншим художницям, основна робота яких не пов'язана з творчими доробками...

– Справді так. Одна з флористок з багатим досвідом роботи в цій техніці, яка має свою школу, Тетяна Бердник готова була придбати декілька моїх картин, й одну з них таки купила для своєї книги з історії флористики. Вона запевнила: "Ці роботи виконані з тонким смаком. Ні в якій школі не можна такому навчити, бо це внутрішній стан душі і вишуканість смаку". Вважаю, що Тетяна Бердник права, це дійсно стан душі і, мабуть, правильно ділитися ним з тими, хто розуміє і вміє це оцінити. Я, наприклад, не маю художньої освіти, але все своє життя шукаю нові форми для втілення власних творчих ідей. Це допомагає жити в суворому сьогоденні.

– Знаємо і пам'ятаємо, що раніше жіноча рада університету організувала виставки художніх робіт наших співробітників. Це були і картини, і вишивки, і в'язання, і фотороботи. У них ви завжди брали участь, і не лише в нашому закладі...

– На жаль, пішла в минуле практика жіночої ради організувати виставки наших співробітників. Тому, коли мене запрошують взяти участь у міських виставках, я погоджуюсь. У конкурсі "Твої таланти, Україна" (проводив Будинок учителя, я представляла КНУБА) отримала дипломи і грамоти в номінаціях: живопис, поезія та фотомистецтво. Була учасником виставки у Будинку Природи, у виставковому салоні "Лавра" та ін. Я й сама намагаюсь не пропускати різні виставки, вони збагачують душу і надихають на нові творчі пошуки.

Т. Дембіцька: "Це надихає на нові творчі пошуки"

Бесіду вела І.Герасценкова

Актуально
ЖИТТЯ
ЗМІНИЛО
АКЦЕНТИ

Питання знайомства завжди актуальне, особливо в молодому віці. Раніше були суворі розписані правила етикету, за якими дівчина при знайомстві не могла виявляти ніякої активності. Вона мала пасивно приймати залицяння і в жодному випадку не демонструвати прихильності до чоловіка. Але життя змінилося. Етикет став демократичнішим, тому й зникли такі суворі обмеження. Тепер допускається й ініціатива з боку дівчини.

Незважаючи на досягнення емансипації, активність, яку проявляє чоловік, не завжди має бути прийнятною для прекрасної половини. Представники сильної статі хочуть бачити в жінці своє продовження, доповнення, їх приваблює яскравість жіночності. Тому, коли жінка виявляє ініціативу при бажанні познайомитися, вона не повинна робити це так відкрито як чоловік.

Дівчина може спровокувати чоловіка на знайомство, продемонструвавши свою безпомічність. Наприклад, зробити вигляд, що не може знайти в сумці мобільку та попросити чоловіка допомогти – набрати її номер, аби телефон задзвонив у сумці. Таке жіноче кокетування дає можливість не бути нав'язливою, а чоловік, набравши номер, має можливість зафіксувати його та в майбутньому продовжити знайомство. І це не буде виглядати як виявлення ініціативи для знайомства з боку дівчини.

Чоловік, в свою чергу, демонструючи активність, не повинен бути нахабним, занадто настирливим. Якщо дівчина дає зрозуміти, що їй це знайомство непотрібне, неприємне, що це їй не подобається, тоді, можливо, варто краще пізнати об'єкт своїх залицянь – знайти когось, хто б міг стати посередником у знайомстві. Адже філософія говорить, що нема абсолютного "ні" й абсолютного "так", тому, якщо навіть дівчина сьогодні відмовила, за якийсь час вона може змінити свою думку.

Також важливими є знаки уваги. До речі, наші чоловіки зовсім не вміють говорити компліментів. Дехто з них вважає, що це лестощі, і тому говорити компліментів не варто; дехто думає, що не треба дівчину вводити в оману, а в очі різати правду-матку. Насправді, компліменти – це дуже приємна гра, яка в культурі була здавна. Звичайно, не треба перебільшувати достоїнства дівчини. Варто лише підкреслювати те, що в ній найпривабливіше, яскраве та приємне. Дівчина, в свою чергу, повинна вміти приймати ці компліменти.

Жодні правила етикету не встановлюють спеціальних місць для знайомства. Раніше були відповідні місця та ситуації, призначені для знайомства, – вечорниці в українському селі чи дворянські бали. Зараз таких місць практично немає. Отже, пізнаватися можна будь-де, тим паче, що наше життя дуже динамічне, і ми увесь час перебуваємо в русі. Варто лише пам'ятати – все залежить від того, яку форму для знайомості обрали молоді люди.

Ольга Сінкевич,
доцент кафедри теорії та історії культури університету ім. Т.Шевченка

Ваша думка

способами. Навіть інколи через моїх друзів. Бажання підійти до хлопця першою виникло, але ніколи його не реалізувала, бо, на мою думку, це справа хлопців.

Дмитро Овчарук,
студент п'ятого курсу КНУБА:

"ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ
ВІД ОБСТАВИН"

Люди чомусь вважають, що несерйозно знайомитися на вулиці, але насправді все залежить від обставин. Наприклад, я підходжу і кажу: "Привіт! Чи можна познайомитися?" – дівчата ще сприймають нормально. Думаю, що зробити перший крок до знайомства можуть як хлопці, так і дівчата – обмежень немає.

Юрій Чорновус,
студент IV курсу КНУБА:

"НЕ Я ЗНАЙОМЛЮСЯ З ДІВЧАТАМИ, А ВОНИ ЗІ МНОЮ"

Не я знайомлюся з дівчатами, а вони зі мною знайомляться. Не сприймаю серйозно ані вуличних, ані транспортних, ані інтернетних знайомств. Нові знайомства виникають хіба що під час різних турпоїздок на екскурсії з друзями або групою, в якій я навчаюся.

Опитувала Наталя Павлюченко

Молодіжна політика

жінці варто потрапити в поле зору чоловіка, аби він зрозумів, що ним також зацікавились. Можна зробити якийсь певний жест, щоб привернути до себе увагу.

Якщо людина вважає, що нема де знайомитися, то можна хіба сказати, що хто не хоче, той шукає причини, а хто хоче, той знаходить засоби. Проблема в стереотипах, які виникають унаслідок невміння належно оцінити себе. Людина не має своєї думки, а бере чужу за норму, добровільно створює собі рамки. У такий спосіб найлегше виправдовувати свій страх, бо ж, справді, якщо ніхто не відмовляє, то й самооцінка залишається неушкодженою.

При знайомствах найважливішим, особливо для дівчат, є питання безпеки. Тому не варто реагувати на людей у стані алкогольного сп'яніння. Такі особи навіть найневиннішу усмішку можуть сприйняти як натяк на щось значно більше, а відмову – як глибоку образу. Також треба обминати агресивно налаштованих, та людей, які не чувають, або не хочуть чути, ваших слів...

Олена Прихода,
психолог Центру планування сім'ї та репродуктивного здоров'я людини

ДЕ ВИ ЗАЗВИЧАЙ ЗНАЙОМИТЕСЯ?

Знайомство – невід'ємна складова нашого життя. Ми знайомимося з дівчатами та хлопцями у дитячому садочку, школі, інституті, бібліотеці, у місцях праці, під час подорожей, на вечірках і навіть на вулиці. Часто такі знайомства переходять у міцну дружбу, нерідко переростають у кохання.

Іноді виникає симпатія до людини, але знайомство з нею затягується через нерішучість однієї зі сторін підійти першим. Інколи все вирішує випадок. Багато важить вдаль місце, час та уміння заявити про себе не няковіючи, але й водночас, щоб не видаватися надто самовпевненим або нахабним. Ми хвилюємося, чи правильно буде прийнята пропозиція познайомитися, і що про це можуть подумати оточуючі та знайомі? Як пережити відмову, і чи, взагалі, треба все це брати близько до серця? Чи кожне знайомство мусить мати продовження, і чи зобов'язує воно до чогось? Мабуть, вагання через невпевненість у тому чи іншому питанні неодноразово ставали бар'єром для нових знайомств.

Звичайно, кожна людина має вирішувати сама, як поводитися в тій чи іншій ситуації. Але є також загальноприйняті норми, правила та усталена думка. І, можливо, не завжди варто ставати першовідкривачем чи революціонером. Хоча, може, якраз відчайдухи та сміливці керують світом почуттів, вносячи свіжі барви, розставляючи нові акценти, які роблять знайомства таки-

ми привабливими й багатообіцяючими.

Якщо виникне питання вибору, куди більше лежить душа – до строгих консерваторів чи на все готових відчайдухів, можливо, у пригоді стануть бліц-інтерв'ю, коментарі та поради спеціалістів у справах душевних та в нормах етики, які подаємо в газеті.

Наталія Мусійчук,
студентка II курсу КНУБА:

"НА ДИСКОТЕКАХ ЧИ В КАФЕ"

Зазвичай на дискотеках чи в кафе. Якби хтось підійшов на вулиці, то, мабуть, сприйняла б і це нормально. Головне, щоб не говорили дурниць та не пропонували чогось непристойного. Мене дивує, коли дівчата перші підходять до хлопців. Думаю, сама ніколи б не змогла цього зробити.

Ярослав Юрковець,
студент III курсу КНУБА:

"ЧАСТО ЗНАЙОМЛЮСЯ
НАВІТЬ НА ВУЛИЦІ"

Я часто знайомлюся. І навіть, якщо, йдучи вулицею, побачу цікаву дівчину, то

намагаюся дізнатися її ім'я та номер телефону. Починаю з компліменту або з якогось банального запитання, на зразок: як пройти в бібліотеку. Але цілком нормально сприйняв би, коли дівчина підійшла б до мене з пропозицією познайомитися.

Софія Шинкарук, Олеся Стретович,
студентки III курсу КНУБА

та IV курсу Київської Політехніки:

"ВИЯВЛЯТИ ІНІЦІАТИВУ
МАЮТЬ ХЛОПЦІ"

С.Ш.: Взагалі хлопці досить часто підходять знайомитися, і якщо маю гарний настрій, то поспілкуємося із задоволенням. Негативно сприймаю знайомство на дискотеці, бо там, зазвичай, люди під впливом алкоголю. Але, тим не менше, зі своїм хлопцем я зустрілася саме на дискотеці, ніби й випадково, але всерйоз і надовго. Думаю, що хлопець має перший підходити до дівчини.

О.С.: Якщо не хочу заводити знайомство, то кажу про це прямо. Дехто нормально реагує, а дехто, навпаки, намагається все ж таки познайомитися іншими

"ХОЧУ ПОЗНАЙОМИТИСЯ З ВАМИ..."

Якось у приватній розмові студент КНУБА поскаржився, що не може познайомитися з дівчиною. На вулиці, начебто, непристойно, до театру чи на концерти дівчата ходять уже зі своїми хлопцями... То де ж знайти свою "половинку"? Проведене редакцією опитування засвідчило, що дехто з наших студентів (студенток) дотримується правил, за якими жили наші батьки, дехто є більш розкутим у своїй поведінці і проявляє неабияку кмітливість, винахідливість і наполегливість, якщо незнайома дівчина або, відповідно, хлопець сподобалися з першого погляду. То ж як нині прийнято знайомитися молодим людям? Про це сьогодні зі студентом вашої студентської газети А+Б Світланю Шевченко говорять фахівці.

так, що людина потрапляє у товариство, де далеко не всі справляють добре враження. В такому випадку найкраще спочатку освоїти безпечні об'єкти та зайняти вичікувальну позицію.

Можна знайомитися і в інших місцях. Узагалі, найлегше зав'язується розмова, коли є щось спільне – зустрічаєтесь в бібліотеці, разом йдете у транспорті, стоїте в черзі чи йдете в одному напрямі. І якщо безпеці нічого не загрожує, то чому не поспілкуватися з цікавою людиною? Хоча, зазвичай, найменш серйозно сприймають вуличні знайомства. Адже людина може сподобатися зовні, а потім з'ясується, що її внутрішній світ не настільки привабливий. Але все

залежить від ситуації. Та й взагалі, не кожне знайомство неодмінно мусить мати якість продовження.

У нашій культурі прийнято, що чоловіки проявляють ініціативу. Але кожне правило має свої винятки. Якщо говорити про рівність чоловіків і жінок, то цілком прийнятним є те, що дівчина може першою підійти, аби познайомитися. Не зрозуміти таку ініціативу може хіба той, хто дотримується стереотипів і за кілька хвилин розмови робить поспішні висновки. Таких людей, на мою думку, можна лишень пожаліти. Якщо юнак розумний та сучасний, то, думаю, сприйме це цілком нормально.

Інколи для знайомства використовують філірт. І це закономірно, бо часом

НАШ САЙТ В ІНТЕРНЕТІ: www.knuba.edu.ua (розділ новини), e-mail: arh_bud@knuba.edu.ua

Засновник — Київський національний університет будівництва і архітектури
Свідоцтво про реєстрацію: КІ, № 137 від 20.12.1995 р.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора.
Редакція лишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали авторів.
Надруковано у ЗАТ "ВПІЛ", вул. Волинська, 60

Редактор Ірина Герасценкова
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 03180, м. Київ-180,
Повітрофлотський проспект, 31, кімн. 601а, тел. 241-55-35